

Kolektīvs atpūšas Bosnijas pilsētā Sarajevā.

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas kolektīvs Austra pirms Deju svētku lielā koncerta.

Uzvedums *Kāzu godi saulgriežos*. Centrā – Roberta Balode un Elans Andrejs Vēvers.

Austra – vairāk nekā deju kolektīvs

Jauniešu deju kolektīvs *Austra* izveidots 2016. gada septembrī un šogad svinēs piekto gadskārtu. Tā saknes meklējamas Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas (KMHZV) skolēnu deļotpriekā un vēlmē vienlāršu klases pulciņu padarīt par tādu kolektīvu, kāds tas ir šodien.

PIECU MINŪŠU SARUNA

2015. gadā toreiz 9. klase latviešu tautas dejas deļoja ārpustundu pulciņā, taču, sākot gaitas vidusskolā, deļu skolotāļai Zanei Kalniņai lūdzta turpināt, lai pulciņš izaugtu par kolektīvu. Skolotāļa atceras: „Burtiski piecu minūšu saruna, un kolektīvs bija piedzimis.” Tāpat nosaukums bijis kā naglai uz galvas: tas licies pašsaprotami, jo Austras koka nozīme atspoguļo kolektīva būtību – tas dod spēku, veicina attīstību, rosina glabāt un vairo tikumiskās vērtības un reizē ir skolas simbols. Arī kolektīva mīslja saistāma ar Austras koka nozīmi: ikvienam jaunietim jāļauj justies kā neatņemamai kopības daļai, jo katra ieguldījums ir nenovērtējams.

GATAVI PIEDZĪVOJUMIEM

Veiksmes atslēga slēļjas jauniesos, kuri velta tam brīvo laiku, nāk uz mēļinājumiem un, protams, ir gatavi mesties visos izaicinājumos. Tieši entuziasma dēļ *Austra* gada laikā uzplauka par tādu kolektīvu, kurā deļo ne vairs viena klase, bet gan lielākā daļa no vidusskolēniem, kā arī jaunieši no citām skolām. Tikai divās sezonās *Austra* nonāca Dziesmu un deļu svētkos, kaut, kolektīvu veidojot, tas šķīta grūti sasniedzams sapnis. Taču Zane apgalvo, ka Deļu svētki bijis loļisks rezultāts aizraujošai un piepildītai ikdienas dzīvei.

Šie svētki piecu gadu laikā esot spilgti notikums. *Austrai* visas zvaigznes nostājušās pareizajās vietās, jo vadītāļai darbs bijis ļoti viegls: nevienu nav vajadzējis pierunāt, un bijis redzams, ka deļotāji nevis vienkārsi grib aizbraukt uz svētkiem un tos piedzīvot, bet

Kuldīgas *Austra* Dziesmu un deļu svētku gāļienā 2018. gadā.

gan jūt lielu atbildību savas valsts tradīciju un vēstures priekšā. Līdz ar to ceļš uz svētkiem izdevies emocionāls un pacilājošs, un tas ļāvis īpašo svētku garšu just visos līmeņos.

KONCERTI – NEATŅEMAMI

Katru gadu koncertsezona sākas novembrī ar uzstāšanos Pāvilstā un ilgst līdz pavasarim. Izbraucieni notiek vismaz reizi mēnesī, taču gadās koncertēt biežāk. Kolektīvs pabijis gan Kurzemē, gan Zemgalē, piemēram, vairākas dienas Bauskas pusē, lai uzstātos Ribbes dzirnavās.

Bet, kad sezona galā, *Austra* sāk gatavoties koncertiem ārvalstīs. Katru gadu tiek izvēlēta valsts,

kurā notiek deļu festivāls, sagatavota programma un ieplānots ceļojums. Kā galamērķus kolektīvs izvēļies Čehiju, Bulgāriju, Bosniju un Hercegovinu, tika plānots arī brauciens uz Ziemeļmaķedoniju, taču to nācies atcelt pandēmijas dēļ. Pabūts arī Polijā, Slovākijā, Ungārijā, Horvātijā, Serbijā un Rumānijā, protams, arī tepat Lietuvā. Ārvalstu braucienos iegūtas visspilgtākās atmiņas.

Koncerti ir neatņemama deļotāju dzīves daļa, tāpēc tiek iestudēti priekšnesumi, lai dalītos priekā ar citiem. Tomēr īpašu gandarījumu radījis koncertuzvedums *Kāzu godi saulgriežos*, kas radīts deļotāju tuviniekiem un parādīts Kuldīgas novadā. Vadītāļa atzīst, ka

tā bijusi iespēja izjūtās dalīties ar tuviem cilvēkiem. Uzvedumā palīdzējuši arī divi citi viņas kolektīvi: KMHZV bērnu deļu kopa *Austrīņa* un Pelču vidējās paaudzes kolektīvs *Sābri*. Vadītāļa secina: „Lai cik kultūras namos uzstāties, nekur nav tik labi kā mājās.”

Katrs notikums līdzī nesīs spilgtas emocijas un smieklīgus atgāļījumus. Bosnijā un Hercegovinā kolektīvs kāpis kalnos apskatīt ūdenskritumu, daļa jauniešu aizgāļjusi citu ceļu, apmaldījusies un iekļuvusi negaisā, taču viss beidzies laimīgi. Leļā viņi nokāpuši cauri slapji, taču ar lieliskām emocijām par redzēto un piedzīvoto. Gadījušies arī piedzīvojumi uz skatuves: kādai deļotāļai nokrituši

brunči, tomēr neviens nav apjucis, un visi kopā šo situāciju pārvērtuši par improvizētu priekšnesumu.

KUR TĀ ODZIŅA?

Austras deļotāji cits citu papildina, tādēļ veidojas patīkams mikroklimats un viss ir līdzsvarā. Kad mēļinājumos darbs izdarīts, ir laiks atpūtai, kas bieži izvērsas smieklu jūrā, īpaši nometņu laikā. Pelmeņu cepšana četros no rīta jau ir tradīcija. Arī citu izaicināšana. Kad kovida ierobeļojumu dēļ nevarēja tikties, deļotāji laiku pavadīja, nevis guļot dīvānā, bet cits citam uzdodot uzdevumus, kas jāizdara un jānofilmē, tā saglabāļot ciešas saites.

Austra nav vienkārsi deļu kolektīvs – visi ir draugi, un tā ir tā odziņa, kāpēc jaunieši vēlas tur pavadīt laiku: viņi iet ne tikai deļot, bet arī satikt draugus un labi pavadīt laiku. Dalībiece Elīna Zeidaka piekrīt, ka *Austra* ir kas vairāk – tā ir kā otrā ģimene, kurā piedzīvota visa emociju gamma un iegūtas brīnišķīgas atmiņas.

Austra svin pirmo piecgadi, bet tas ir tikai sākums. Lai gan katru vasaru jāpārdzīvo tas, ka absolventiem ir izlaidums un viņi dodas tālāk, tomēr ar tikpat lielu savīļņojumu pienāk rudens, kad atkal jauni dalībnieki kļūst par *Austras* daļi un ir gatavi iesāktu turpināt. Arī tagad septembrī deļotāji tiksies, lai mestos piedzīvojumos, tiektos pēc jauniem mērķiem, ideļām un projektiem un, protams, neaizmirstu uzturēt tradīcijas. Stūrakmens ir Dziesmu un deļu svētki 2023. gadā, kam deļotāji sāks gatavoties jau tagad.

Auce Mūrniece
Austras arhīva foto